

Voortgang naar een landsdekkend bestand: Het Witte Gebieden Project

Vorig jaar lanceerden we het plan om binnen 5 jaar een representatief aantal kilometerhokken in alle uurhokken geïnventariseerd te hebben.¹ Er werd een figuur gepresenteerd met de ligging van de uurhokken die hiertoe in de komende jaren onderzocht moeten worden. De gegevens in de landelijke floradatabank FLORBASE² dienden daarbij als uitgangspunt.

Inmiddels zijn we weer een stap verder. Afgelopen najaar kon weer een groot aantal waarnemingen aan de floradatabank worden toegevoegd, vooral dankzij de vele inspanningen van floristen. De nieuwe versie, FLORBASE-2f, bevat gegevens tot en met 1999. Analyse van deze gegevens laat zien dat het aantal goed onderzochte hokken weer flink is toegenomen, maar dat er desondanks nog een kleine 500 uurhokken onvoldoende onderzocht zijn. In het Witte Gebieden Project willen we proberen om – gerekend vanaf 1975 – tenminste 5 à 6 kilometerhokken van alle uurhokken geïnventariseerd te krijgen. Hiermee werken we toe naar een landsdekkend bestand voor een atlas en voor allerlei landelijke berekeningen en modellen.

Het eerste jaar zit er inmiddels op, het tweede seizoen staat voor de deur. Wat hebben we al bereikt en hoe gaan we verder? De resultaten van het voorgaande seizoen zijn nog maar ten dele in beeld te brengen. De jaarlijkse gegevensverwerking vraagt meer tijd dan de periode tussen het inleveren van de lijsten en het maken van dit overzicht. Zodra de gegevens verwerkt zijn kunt u de volledige resultaten terugzien op de website van FLORON (www.floron.nl). Toch valt er ook

nu al het nodige te melden over de voortgang van het project. Figuur 1 brengt deze voorlopige tussenstand in beeld. De uurhokken die begin vorig jaar als onvoldoende onderzocht te boek stonden zijn in lichtgrijs weergegeven. Daaroverheen wordt aangegeven welke uurhokken inmiddels al voldoende zijn onderzocht (zwart) of reeds zijn 'gereserveerd' door floristen (donkergrijs). Bovendien is in een deel van de uurhokken in de figuur afgebeeld welke kilometerhokken wij graag onderzocht willen hebben (zwarte blokjes). Wat opvalt is dat deze zwarte blokjes in het westen van het land en in Groningen en Overijssel ontbreken. In het westen van het land heeft dit te maken het feit dat de witte uurhokken in veel gevallen betrekking hebben op uurhokken met voornamelijk water; in Groningen en Overijssel is de selectie van kilometerhokken uitgesteld totdat de inspanningen van de Provincie in het verleden en de nabije toekomst geheel in het kaartbeeld zijn bijgewerkt.

Een concrete bijdrage aan het Witte Gebieden Project vormden de inventarisaties tijdens de kampen. Bij deze kampen zijn tientallen geselecteerde kilometerhokken onderzocht, waardoor na elk kamp een aantal witte uurhokken kon worden afgevoerd. Elders in dit nummer is bij de kampverslagen te lezen wat het pionierwerk in floristisch onontgonnen gebieden zoal heeft opgeleverd. Daaruit blijkt dat we in het witte gebied nog veel verrassende vondsten kunnen doen.

Behalve de inventarisatiekampen waren ook veel dagexcursies op het witte gebied gericht. De districtsnieuwsbrieven geven er blijk van dat men de uitdaging van het witte gebied aangaat en dat men ook daarbij regelmatig bijzondere waarnemingen doet. Dat blijkt ook uit de streeplijsten van deze excursies. Wat alle streeplijsten van het afgelopen seizoen voor het project betekenen kunnen we pas na hun verwerking in beeld te brengen. Van enkele districten hebben we al wel een overzicht van de geïnventariseerde hokken en konden de resultaten voor het witte gebieden project in kaart worden gebracht.

Voor het realiseren van onze plannen is een goede afstemming van al het inventarisatiewerk van belang: tussen vrijwilligers, tussen professionals en vrijwilligers en van de huidige inventarisaties en die uit voorgaande jaren. Zo wordt dubbel werk voorkomen en kan met een zelfde inspanning beter worden bijgedragen aan nieuwe kennis over de verspreiding van de wilde flora.

Op dat vlak werd het afgelopen jaar flinke vooruitgang geboekt onder andere door opname in FLORBASE van de gegevens van de Werkgroep Florakartering Drenthe. Ook de gegevens van de Provincie Drenthe zullen binnenkort hierin worden opgenomen, waarmee de hokken van het project in deze provincie zijn afgerond. Een vergelijkbare situatie geldt voor Gelderland waar, in het kader van een regionaal atlasproject, de afgelopen jaren al heel wat hiaten in het bestand zijn opgevuld. De nog resterende gaten in versie 2e van FLORBASE in deze regio zijn hierdoor inmiddels opgevuld. Ook in midden-Limburg ten oosten van de Maas loopt een regionaal inventarisatieproject, waardoor we de uurhokken in dit gebied als gereserveerd kunnen beschouwen. Met de Provincie Groningen – waar het afgelopen jaar weer met karteren is gestart – is goed overleg, evenals met de Provincie Noord-Brabant. Ook in Friesland en Flevoland willen we proberen de Provincie bij de plannen te betrekken.

Tenslotte begint ook het verzoek aan floristen om een uurhok te 'adopteren' aan te slaan. In veel districten zijn al uurhokken gereserveerd. In West-Brabant heeft dit

ertoe geleid dat – samen met de inspanningen tijdens het inventarisatieweekend – de meeste witte hokken inmiddels geïnventariseerd of gereserveerd zijn. Een fraai resultaat!

Al met al is dit een zeer bemoedigende start van het Witte Gebieden Project in het eerste jaar. Uit Figuur 1 blijkt echter ook dat er nog veel te doen is in de komende jaren. We hopen daarom op een grote opkomst bij de inventarisatiekampen en veel nieuwe aanmeldingen om uurhokken te adopteren. Natuurlijk kun je ook bijdragen aan het project door het inventarisatiewerk waar mogelijk te richten op de geselecteerde hokken. Informeer hiervoor bij de districtcoördinator of bij het Landelijk Bureau en raadpleeg de website.

1. C.L.G. Groen & W.J. van der Slikke, 2000. Naar een landsdekkend Flora-bestand. *Gorteria* 26: 40–48.
2. FLORBASE is een bestand met plantensoort-waarnemingen op 1x1 kilometerhokniveau. Het bestand bestaat uit gegevens van provincies, particulieren, terreinbeherende organisaties en instituten.

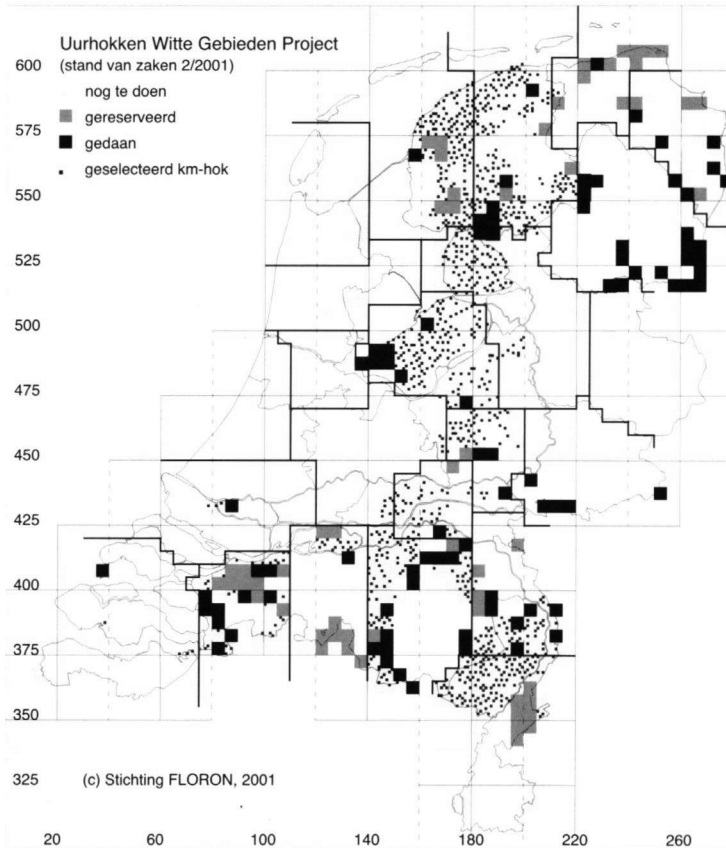

Fig. 1. Aandachtsgebieden voor het verbeteren van de landsdekkendheid van FLORBASE. Weergegeven zijn de uurhokken (5x5 km) waar begin 2000 nog onvoldoende gegevens van waren, de vorderingen van het Witte Gebieden Project en de kilometerhokken die al geselecteerd zijn (zie tekst).